

מדינת ישראל
המזכירות הפדגוגית
אגף שפות
הפיקוח על הוראת הערבית ועולם הערבים והאסלאם בבתי הספר העבריים

מפמ"ר ערבית ועולם הערבים והאסלאם: ד"ר סיגלית שושן

מחברת היחידה: אנה מלול

יחידת הוראה בנושא "יום השפה העברית ואליעזר בן יהודה"

وحدة تعليمية بموضوع "يوم اللغة العبرية وإليعازر بن يهودا"

קהל היעד: כיתות ט-י רמה 2A

יחידה זו מבוססת על ידע ומיומנויות אשר התלמידים רכשו בלמידת השפה הערבית בכתב ובעל פה, תוך העמקת תחושת מסוגלותם להתמודד עם טקסט ותכנון.

מטרות היחידה:

1. טיפוח מודעות לחשיבותה של השפה העברית כשפה חיה, מתפתחת ומאחדת.
2. העמקת ההיכרות עם תהליך תחיית השפה ועם דמותו של אליעזר בן יהודה.
3. פיתוח יחס של כבוד, אחריות וגאווה כלפי השפה העברית.
4. עידוד השימוש המודע ויצירתי בשפה העברית בעל פה ובכתב.
5. חיזוק הקשר בין שפה, תרבות, זהות והיסטוריה.

יעד היחידה:

- היחידה תתרום לחיזוק הזהות התרבותית והאזרחית של התלמידים באמצעות הבנת כוחה של שפה ככלי ביטוי לתקשורת, לכידות חברתית, ולהמשכיות תרבותית.
- יחידה זו מיועדת לכיתות ט-י רמה 2A. ביחידה זו באים לידי ביטוי רכיבי ה-CEFR – קליטה, הפקה, תיווך ואינטראקציה.

ביטויי הדגשים של ה-CEFR ביחידה זו:

1. התלמידים יהיו מסוגלים לקרוא טקסט ולהבינו בעזרת אוצר מילים נלווה.
2. התלמידים יהיו מסוגלים לכתוב ביטויים שייצרו מאוצר המילים החדש.
3. התלמידים יהיו מסוגלים להשיב על שאלות מגוונות על תוכן הטקסט.
4. התלמידים יהיו מסוגלים להשיב על שאלות חשיבה ביקורתית וחשיבה יצירתית.
5. התלמידים יהיו מסוגלים לדבר את תכני הטקסט בערבית דבורה.
6. התלמידים יהיו מסוגלים להבין את הקשר בין שפה, הסטוריה, תרבות וזהות.

כרטיס כניסה:

מקיימים דיון קצר על השאלות הבאות:

1. באילו מקומות משתמשים בשפה ביומיום?
2. האם ניתן לחיות ללא שפה? מדוע?
3. מדוע, לדעתכם, שפה עלולה " להיעלם ". ציינו סיבה אחת.

הטקסט

יَوْمُ اللُّغَةِ الْعِبْرِيَّةِ وَالْإِعْزَارِ بْنِ يَهُودَا
نَحْتَقِلُ بِيَوْمِ اللُّغَةِ الْعِبْرِيَّةِ فِي أ- 21.1 مِنْ كُلِّ سَنَةٍ, بِذِكْرِ الْإِعْزَارِ
بْنِ يَهُودَا, " مُحْيِي اللُّغَةِ الْعِبْرِيَّةِ ".

عَاشَ بَنُ يَهُودَا بَيْنَ السَّنَاتِ 1858-1922 وَكَانَ أَدِيبًا وَصَحَافِيًّا
وَلُغَوِيًّا . هُوَ أَلْفَ أَوَّلِ قَامُوسِ عِبْرِيٍّ شَامِلٍ وَبِفَضْلِهِ تَحَوَّلَتِ الْعِبْرِيَّةُ
مِنْ لُغَةِ الْكُتُبِ الدِّينِيَّةِ الْمُقَدَّسَةِ إِلَى لُغَةِ حَيَّةٍ, إِلَى لُغَةِ الْحَيَاةِ الْيَوْمِيَّةِ,
الَّتِي يَنْطِقُ بِهَا كُلُّ طِفْلٍ وَكُلِّ إِنْسَانٍ فِي الدَّوْلَةِ, فِي الْبَيْتِ وَفِي
السَّارِعِ, وَإِلَى لُغَةِ الْأَدَبِ الْحَدِيثِ.

المفردات / אוצר מילים

اللُّغَةُ الْعِبْرِيَّةُ - השפה העברית | نَحْتَقِلُ ب - אנו חוגגים | ذِكْرِي - יום זיכרון |
مُحْيِي اللُّغَةِ - מחייה השפה | أَدِيبٌ - סופר | صَحَافِيٌّ - עיתונאי | لُغَوِيٌّ - בלשן,
חוקר שפה | أَلْفٌ - חיבר | قَامُوسٌ - מילון | كُتُبٌ دِينِيَّةٌ - ספרי דת | حَيَاةٌ -
חיים | نَطِقَ (م) يَنْطِقُ - דיבר | أَدَبٌ - ספרות | حَدِيثٌ - מודרני | بَفَضْلٍ - בזכות
| تَحَوَّلَ إِلَى - הפך ל...

التمارين / תרגילים

א. תרגמו את הצירופים \ המשפטים הבאים לעברית:

1. يَوْمُ اللُّغَةِ العِبْرِيَّةِ _____

2. قَامُوسٌ عِبْرِيٌّ - عَرَبِيٌّ _____

3. يَنْطِقُ الوَلَدُ اللُّغَةَ _____

4. هُوَ لُغَوِيٌّ _____

5. أَلَفَ أَوَّلَ قَامُوس _____

ב. תרגמו את הצירופים / המשפטים הבאים לערבית:

1. חיי יומיום _____

2. אנו חוגגים את חג השפה _____

3. הוא סופר ועיתונאי _____

4. מחייה השפה העברית _____

5. ספרות מודרנית _____

6. ספרי דת _____

7. בזכותו ובזכותי _____

ג. השיבו " נכון" או " לא נכון" :

1. نَحْنَقِلُ بِیَوْمِ اللُّغَةِ العِبْرِيَّةِ كُلَّ شَهْر _____

2. إ.ב.י كَانَ طَبِيبًا _____

3. أَلْعِبْرِيَّةُ كَانَتْ لُغَةَ الحَيَاةِ اليَوْمِيَّةِ دَائِمًا (תמיד) _____

4. كَانَتْ اللُّغَةُ العِبْرِيَّةُ لُغَةَ الكُتُبِ الْمُقَدَّسَةِ _____

ד. השיבו על השאלות הבאות בערבית:

1. מَتَى نَحْتَقِلُ بِيَوْمِ اللُّغَةِ العِبْرِيَّةِ؟
_____
2. مَنْ هُوَ إيليعازر بن يهودا؟
_____
3. مَاذَا أَلْفَ؟
_____
4. مَا هِيَ المِهْنِ (המקצועות) الَّتِي عَمِلَ بِهَا؟
_____
5. إِلَى مَاذَا تَحَوَّلَتِ اللُّغَةُ العِبْرِيَّةُ بِفَضْلِهِ؟
_____
6. השיבו בעברית - مَا مَعْنَى "لُغَةُ الْحَيَاةِ اليَوْمِيَّةِ"
_____

ה. שאלות חשיבה ביקורתית:

1. האם אדם יכול לשנות גורל של שפה שלמה? כיצד?
  2. למה, לדעתכם, חשוב שילדים ידברו שפה מסוימת גם בבית וגם בחוץ?
- ו. שאלות חשיבה יצירתית:
1. כתבו פוסט קצר ליום השפה העברית. מהו המסר המרכזי בפוסט?
  2. עבודה בקבוצות קטנות: המציאו סלוגנים קצרים בערבית לרגל יום השפה העברית. תוכלו להיעזר בכלי הבינה המלאכותית. הציגו את הסלוגנים שלכם במליאת הכיתה.

ז. ערבית דבורה:

1. إيمتى بنحتفل بيوم اللُّغَةِ العِبْرِيَّةِ؟ أَيَمَّتَا بِنَحْتَقِلُ بِيَوْمِ (אל) ל'ע'ה
(א) ל'ע'ב'ר'י'ה?
_____
2. مين كان إ.ب.ي وشو عمل؟ مين ب.أ.ب.ي. وشو عمل?
_____
3. كيف تغيّرت اللُّغَةُ العِبْرِيَّةُ بفضلِهِ؟ بِيَوْمِ تَعْلِيْمِ رَت (אל) ل'ע'ה (א) ل'ע'ב'ר'י'ה
بِفِئْلَاهِ?
_____

מדינת ישראל
המזכירות הפדגוגית
אגף שפות
הפיקוח על הוראת הערבית ועולם הערבים והאסלאם בבתי הספר העבריים

כרטיס יציאה:

השלימו בערבית תעודת זהות קצרה על אליעזר בן יהודה:

שנות חייו: _____

המקצועות בהן עסק: _____

תרומתו: _____